

Delehradský zpravodaj

číslo **30**
prosinec 2009

Sdělení zastupitelstva obce

Vážení spoluobčané,

blíží se konec roku, proto mi dovolu stručně zhodnotit práci zastupitelstva, obecního úřadu a celkový život v naší obci.

Každoročně si zastupitelstvo obce vytkne plán aktivit většího či menšího rozsahu na celé příští období. Bylo tomu i na závěr minulého roku, kdy jsme si stanovili hlavní cíle, které se nám víceméně podařilo splnit.

Prvním velkým úkolem bylo dokončení a zkolaudování ČOV (*čistírny odpadních vod*), kde probíhala generální rekonstrukce. Kolaudace se uskutečnila 16. 11. 2009, se čtrnáctidenním předstihem než stanovila smlouva s dodavatelem. Teď probíhá půlroční zkušební provoz. Tato akce byla financována z devadesáti procent dotací (*Ministerstvo zemědělství a Zlínský kraj*). O zbylých deset procent se podělila obec Velehrad a obec Modrá. Rekonstrukce proběhla velmi úspěšně a ČOV splňuje požadované evropské normy, díky nové technologii.

Druhým úkolem na letošní rok bylo zajistit finanční prostředky na revitalizaci sportovního areálu a to z prostředků Ministerstva školství a tělovýchovy. Toto se nepodařilo, a proto TJ Sokol Velehrad s podpůrným stanoviskem obce zaslala na Ministerstvo opětovnou žádost o přidělení financí na rok 2010. Doufáme, že tentokrát uspějeme.

Třetím záměrem zastupitelstva obce, kdy vyšlo vstříc obci Tupesy na vybudování cyklostezky Velehrad - Tupesy, bylo zpracování projektové dokumentace. V současné době je projekt pro územní rozhodnutí, který vyčleňuje pozemky pro realizaci. Každá obec na svém katastru musí vyřídít smlouvy o smlouvách budoucích

s dotčenými vlastníky. Na tupeské straně je jich přibližně třicet, na katastru Velehrad se jedná o pozemky ve správě Lesů ČR, Pozemkového fondu a v majetku obce Velehrad.

Obec Velehrad v I. čtvrtletí roku 2010 požádá o dotaci SFDI (*Státní fond dopravní infrastruktury*). Dobrá zpráva je o zvýšení možné dotace z původních 60ti % na 75 %.

Věříme, že budeme s žádostí úspěšní. Do konce března 2010 musí být zpracovaný prováděcí projekt s položkovým rozpočtem a stavebním povolením. Obě obce na tom intenzivně pracují.

Čtvrtým a velmi významným úkolem je stavba „**Společenského domu**“. Již dlouhý čas je v obci poptávka po společenském sále, kde by se důstojně odehrávaly kulturně-společenské akce. Zastupitelstvo obce zadalo zpracování projektové dokumentace všech stupňů, včetně zajištění stavebního povolení. Společenský dům by měl stát naproti Stojanova, vedle bytovek Lesů ČR. V současné době je projektová dokumentace zpracována a byla podána žádost o vydání stavebního povolení. Případná realizace by měla proběhnout v letech 2010-2011. Vše je opět podmíněno získáním dotace v rámci ROP (*regionální operační program*), kdy výzva vyjde v lednu příštího roku. Pracujeme na tom a pevně věříme, že i v době finanční krize budeme úspěšní. Velehrad tento kulturní stánek nezbytně potřebuje, neboť je významným poutním místem s různorodou kulturní a společenskou aktivitou. Absenci tohoto zařízení, při každém jednání důrazně připomínáme.

Již několik let pracujeme spolu s ŘSZK (*Ředitelství silnic zlínského kraje*) na nutnosti generální rekonstrukce barokního mostu (*přes Salašku u Hotelu Mlýn*). Byla zpracována projektová dokumentace na most i na lávku vedle něj (*ta je majetkem obce*), projednána všemi

institucemi, a to zejména s památkáři. Nyní vyřizuje ŘSZK stavební povolení na most (*jejich majetek*) a obec Velehrad na svoji lávku. Podařilo se dotlačit ŘSZK k tomu, aby zařadili rekonstrukci mostu do plánu investic na rok 2010. Považuji to za velký úspěch. Obec provede rekonstrukci lávky v souběhu s mostem. Rekonstrukce bude probíhat přibližně 9 měsíců a my hledáme spolu s ŘSZK optimální trasu objížďky, aby dopad na občany a návštěvníky Velehradu byl co možná nejméně bolestný.

Posledním velkým a dlouhodobým úkolem bylo zajistit vypracování nového územního plánu. Jeho schválení je plánováno na poslední veřejné zasedání tohoto roku. Úkol je splněn, nový územní plán velmi citlivě mapuje potřeby obce Velehrad a je zpracován ve velmi vysoké kvalitě.

Další aktivity bych rád zmínil pouze heslovitě. Římskokatolická farnost intenzivně pokračuje na stavebních úpravách okolo baziliky, pokračují práce i v interiéru. Do roku 2013 by měl být areál v okolí baziliky kompletně dokončen, včetně vnitřní rekonstrukce statku v centru obce.

V letošním roce byly provedeny menší investiční akce a údržba v obci a to: Na místním hřbitově opravena brána a část plotiva, byla vydlážděna plocha pod kontejnery v prostoru WC a ZŠ, upraveny břehy potoka a zajištěna nová výsadba (*Lesy ČR*), zajištěna odborná kontrola a posudek stavu starých stromů (lip) v centru obce se závěrečnou zprávou, zahájení provozu dne 11. dubna cyklostezky Velehrad – Salaš slavnostním přestřížením pásky v autokempu Velehrad.

Na rok příští se přesunul termín položení kabelu a situování elektrických skříněk v ulici Pod Zahrádkami firmou E-ON. Firma slíbila realizaci na měsíc duben-květen. Jako drobnou informaci uvádím přemístění mramorových desek se jmény obětí I. a II. světové války na budovu MŠ (*na kdysi původní místo*). Toto je plánováno v rámci rekonstrukčních prací v areálu baziliky.

Zastupitelstvo obce odsouhlasilo rozšíření místního hřbitova, vzhledem k nedostatku pohřebních míst. Bylo zadáno zpracování projektové dokumentace. Realizace rozšíření (*směrem na Tupesy*) by mělo proběhnout v roce 2010, kdy by se měl vyřešit tento palčivý, aktuální problém.

Ve dnech 10. až 12. listopadu jsem se zúčastnil audience u papeže Benedikta XVI. ve Vatikánu. Spolu se mnou byli zástupci Zlínského kraje a Města Zlína. Svatému otci byl předán zvací dopis k návštěvě Velehradu v roce 2013, při příležitosti 1150 let od příchodu sv. Cyrila a Metoděje. Zda se návštěva uskuteční, je na rozhodnutí Vatikánu, který plánuje cesty papeže dlouho předem, proto pozvání již letos.

Občané Velehradu nežijí pouze investičními aktivitami, ale v naší obci je velmi rušný a různorodý kulturní a společenský život.

Je zpracován tzv. kulturní kalendář, který informuje nejen naše spoluobčany, ale i turisty, poutníky a návštěvníky o připravovaných akcích, kterých se mohou zúčastnit.

Rok začíná velmi oblíbeným **mysliveckým reprezentačním plesem**, tradiční **hasičskou velikonoční zábavou** a pokračuje se hojně navštěvovaným „**Přechodem a cyklopřejezdem Chřibů**“. V létě vše směřuje k naší největší akci a to jsou „**Dny lidí dobré vůle, Koncert lidí dobré vůle**“ v předvečer „**Národní pouť**“.

Stalo se již tradicí, že se obec v rámci Mikroregionu Buchlov velmi aktivně zúčastňuje „**Slavností vína a otevřených památek**“ v Uh. Hradišti. Tato slavnost je největší přehlídkou krojů, cimbálových muzik a dechovek v republice. Nás reprezentují „**Přátelé folklóru**“ našim krojem, za doprovodu mladé „**Cimbálové muziky Velehrad**“.

Počátkem září již tradičně proběhly, jako roky předtím, „**Velehradské hody s právem**“ za velkého zájmu jak domácích, tak cizích účastníků.

V polovině října se uskutečnila, taktéž již tradičně, „**Beseda se seniory**“, kdy naši starší spoluobčané mají možnost se setkat jednak mezi sebou, tak i popovídat se zástupci obce. Zajímali se o spoustu věcí, o dění v obci, my zastupitelé jsme na oplátku získali cenné rady a zkušenosti. V závěru jsme si v dobré pohodě společně zahráli a zazpívali. Bylo to moc fajn.

A co je ještě před námi? V neděli 20. prosince „**Zpívání u vánočního stromu**“, které zajišťuje spolek „**Přátelé folklóru**“, za vydatné pomoci Mateřské a Základní školy, OÚ a spoluobčanů.

Poslední a velmi populární akcí je „**Štěpánský koncert Hradišťanu** a jejich hostů, dne 26. prosince v 16,30 v bazilice. Na tyto kulturní akce Vás všechny co nejsrdečněji zveme.

Z přehledu je vidět, jak pestrý je kulturní a společenský život v naší obci. Je to zásluha především obětavých a činných spoluobčanů, kteří tomu obětují svůj vzácný volný čas. Proto jim za to patří náš vřelý dík.

Vážení spoluobčané, před námi je poslední rok tohoto volebního období. Strašně to letí. Úkolů a aktivit k plnění je ještě hodně, ale doufám, že námi zamýšlené plány se s Vaší pomocí podaří realizovat. Za Vaši pomoc a podporu chci jménem zastupitelstva poděkovat.

Jelikož se blíží nejkrásnější svátky roku, vánoce, přeji Vám a Vaším rodinám jejich radostné a spokojené prožití. Hodně zdraví a optimismu do nového roku 2010.

Za zastupitelstvo obce

Ing. Stanislav Gregůrek, starosta

Čistírna odpadních vod po rekonstrukci.

Novinky z farnosti

Blížíme se opět k závěru občanského roku, před námi je krásný čas vánoční. Křesťané ovšem už první neděli adventní 29. listopadu vstoupili do nového církevního roku. Bilancujeme tedy uplynulý měsíc.

Vrcholným okamžikem našeho mnohaměsíčního úsilí je 16. prosinec 2009, kdy naši farnost navštěvuje ministr kultury Prof. Václav Riedlbauch. Svou přítomností zpečetuje schválení projektu Integrovaného operačního programu (IOP) s názvem: „**Velehrad - centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy**“. Římskokatolické farnosti Velehrad se tak otevírá možnost čerpat finance z tohoto zdroje Evropské unie pro obnovu baziliky a přilehlého areálu. Se záměry farnosti byla veřejnost seznámena počátkem června tohoto roku.

Za otevření cesty k těmto zdrojům financování obnovy historického jádra Velehradu - bez něhož není Velehrad Velehradem - vděčím já jako farář této farnosti především koordinátorovi tohoto projektu Ing. Věře Homoláčové a jejímu manželovi PhDr. Josefu Homoláčovi, kteří na sobě nesli, nesou a ponešou hlavní tíhu zodpovědnosti, příprav podkladů a organizace vlastní realizace. V návaznosti na ně jsou zde další (pro mnohé velehradany neviditelní) lidé, kteří zajišťují projekty a propočty a mnohé doplňující písemnosti: Ing. arch. Tomáš Šantavý, Ing. arch. Jan Dvořák, Ing. Andrea Nádravská, RNDr. Miroslava Sokolová, P. prof. Pavel Ambros SJ a další.

Jsem povinen v této chvíli poděkovat i našemu týmu pracovníků v bazilice a na faře, kteří s námi

nesou tíhu zajišťování zázemí pro nespočetná jednání.

Naším cílem je do roku 2013 vytvořit areál okolo baziliky tak krásný, že to bude důstojné místo k oslavám 1150-tiletého výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu. Těšíme se, že se oslav zúčastní i hlava katolické církve.

Co nás konkrétně v programu IOP čeká? Přestavba objektu bývalé sýpky a konírny, oprava kaple Cyrilly, vybudování veřejných WC na pozemku farnosti, vybudování nového nástupu do lapidária, oprava podzemí baziliky a nová expozice, dokončení oprav uvnitř baziliky, fasáda, úprava ploch nádvoří západním a severním směrem od baziliky, dokončení opravy fary. Etapizaci proměny areálu a další informace mohou zájemci najít na trojhranném panelu v blízkosti hl. vchodu baziliky.

V první polovině příštího roku dojde k odstranění lešení z restaurované části baziliky. Těšíme se na okamžik, kdy se nám presbytář a transept ukáží v plné kráse jasných barev a lesku. Snažíme se přesně naplnit požadavky dotačního titulu fondu EHP/Norsko a jsme vděční Zlínskému kraji za poskytnutí dotace, která kryje povinnou spoluúčasť vlastníka (*tedy farnosti Velehrad*). Podobně jsme vděční Zlínskému kraji za stejnou podporu v projektech „Velehrad - Trnava, společné kořeny jezuitské kultury a vzdělanosti I a II“, ze kterých se financuje oprava části podzemí baziliky u hlavního vchodu a nová elektroinstalace včetně nového osvětlení v bazilice.

Relace o našich projektech najdete na internetových stránkách naší farnosti www.farnostvelehrad.cz v záložkách IOP a Zahraniční pomoc.

Betlémské světlo nám letos skauti přinesou do baziliky v pondělí 21. prosince. Od 12:00 je možné si ho z kaple sv. Ignáce z Loyoly (*vedle sakristie*) odnést do svých domovů.

Na letošní půlnoční mši sv. a na mši sv. v 10:00 na Hod Boží Vánoční zazní v bazilice Missa brevis od Jiřího Pavlice, kterou sbormistr Mgr. MGA. Filip Macek nacvičil s Velehradským chrámovým sborem, Svatoplukem, komorním orchestrem a sólisty Romanem Hozou a Ivanou Zámečnickovou. V neděli 27.12. v 10:00 se bude zpívat Česká vánoční muzika od Adama Václava Michny.

Naše děti - Cvrčci - budou mít 25. prosince v 16:00 v bazilice své vystoupení s názvem „**Vánoční muzikál**“. Všechny zveme ke shlédnutí tohoto dětského divadélka.

Tříkrálovou sbírku budeme na Velehradě konat v sobotu 9.1.2010. Ve 14:00 se koledníci sejdou v bazilice u jesliček k požehnání a pak navštíví vaše domovy a budou prosit o příspěvek ve prospěch Charity.

*Požehnaný čas vánoční všem přeje
P. Petr Přádka SJ, farář*

BOHOSLUŽBY V DOBĚ VÁNOČNÍ

Den	Velehrad	Tupesy	Salaš	Den	Velehrad	Tupesy	Salaš
Čt 24.12.	7:30 24:00	-	-	Čt 31.12.	17:00 23:15	-	-
Pá 25.12.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00	Pá 1.1.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00
So 26.12.	7:30 10:00	7:30	9:00	So 2.1.	9:00 18:00	-	-
Ne 27.12.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00	Ne 3.1.	7:30 10:00 15:00	7:30	9:00
Po 28.12.	6:30	-	-	Po 4.1.	6:30	-	-
Út 29.12.	18:00	-	-	Út 5.1.	18:00	-	-
St 30.12.	6:30	-	-	St 6.1.	6:30 18:00	16:30	16:30

Matice velehradská v roce 2009

Dne 29. 11. 2009 slavilo Občanské sdružení Matice velehradská své „třetí narozeniny“. Mohli bychom hledat paralely, co již umí tříleté dítě. Je to věk, kdy „přestává být v plenkách“.

V únoru letošního roku přemýšleli členové Matice na své Valné hromadě 15. února nad dalším rozvojem. Byla to příležitost, seznámit se s projekty na obnovu poutního místa Velehrad. Míra zapojení se Matice do obnovy odvisí od šíře členské základny - a tedy i výše finančních prostředků, které bude mít k dispozici. Proto vyzval předseda Matice velehradské, P. Jan Peňáz k dalšímu rozvoji členské základny. Jedním z konkrétních způsobů, kterými Matice obnovu Velehradu podpořila, byla půjčka velehradské farnosti ve výši 300.000 Kč, která byla poskytnuta na financování nákladných projektů (plánů).

V březnu byla v bazilice vedena členy Matice křížová cesta, ve které byly vzpomenuy významné osobnosti a události spojené s Velehradem. Ve dnech 3. - 5. 4. se v režii Matice uskutečnil Víkend gregoriánského chorálu pod vedením Jiřího Hodiny, který vedl letos i „papežské nešpory“ v katedrále sv. Víta u příležitosti návštěvy papeže Benedikta XVI. Bazilikou zněly působivé chorály, kterými kdysi chválili Boha členové cisterciáckého řádu.

V červnu byla na Poutní cestě růžence osazena druhá část zastavení včetně úvodních kamenných bloků na začátku cesty. Poslední etapa bude realizována v červnu příštího roku. (Již je znám termín slavnostního požehnání díla za účasti olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera: 13. 6. 2010).

K cyrilometodějským oslavám Matice přispěla důkladnou očištěnou poutního areálu (na brigádě se sešlo padesát brigádníků). V objektu gymnázia připravila Matice ve spolupráci s farností výstavu fotografií prezentujících obnovu transeptu a presbytáře baziliky z finančních mechanismů EHP Norsko (tzv. Norských fondů).

Patnáctého srpna jsme na Velehradě slavili titulární slavnost baziliky - Nanebevzetí Panny Marie a u této příležitosti se sjeli na Velehrad členové Matice na svoji pouť. Dopoledne slavili poutníci liturgii v bazilice. Odpoledne se uskutečnilo divadelní představení pro děti. Lidové divadlo Tereza zahrálo dětem několik pohádek. Následoval program her pro děti a současně koncert dechovky Buchlovjané. Večer zahrála M. Slavíková z lidového divadla Tereza několik balad pro dospělé diváky. Na Velehradě jsme se tak opět mohli dotknout našich kořenů.

Poslední srpnový pátek uspořádala Matice již třetí ročník hudebního festivalu, jehož dramaturgickým cílem je upozornit na méně známé, ale kvalitní hudební interprety nejen z folkového žánru na místě, které symbolizuje zrod naší kultury. Že se to daří, vyjadřuje jedna z reakcí diváků, kteří se akce zúčast-

nili: „Chtěl jsem Vám poděkovat za festival Šroubek. Jsme od Vyškova a byli jsme i loni a byli jsme nadšeni. Letos to taky nemělo chybu. Myslím, že to je perfektní nápad uspořádat hudební festival nac Velehradě, před starobylými zdmi baziliky. To místo má jedinečnou atmosféru. Všechny tři skupiny se mi moc líbily. Jitka Šuranská a Jiří Plocek, to byl festival radosti z hraní. Skupina Hm ..., tak to je podle mě extratřída, které se u nás málo co vyrovná. Už jsem je viděl jednou a opět mě dokázali svým vystoupením strhnout. A Hukl byl taky perfektní. Moc se mi líbí citlivě zhudebněná poezie Bohuslava Reynka a taky další autorské písničky.“

Prvního listopadu uspořádala Matice ve spolupráci s farností koncert vynikající hudební interpretky Dagmar Andrtové Voňkové, která patřila k sdružení Šafrán. V sychravém podzimním počasí nabídla posluchačům „antidepressivum“ v podobě svého projektu Slunci ležím v rukou.

Do širšího povědomí lidí se zapsala mezinárodní výstava mešních a košer vín Cisterciácká pečť, která se uskutečnila v prostorech Stojanova gymnázia Velehrad 21. listopadu. Na společenské akci, které se zúčastnilo kolem 350 návštěvníků, převzali vítězové jednotlivých kategorií ocenění z rukou olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera. Absolutním vítězem se stalo víno pocházející ze slovenské Pivnice Tibava, jejíž vinohrady se nacházejí na svazích pohorí Vihorlat v těsné blízkosti hranic s Ukrajinou. Kromě soutěžních vzorků mohli návštěvníci v sobotu ochutnat také vynikající vína moravských vinařů, od kterých se sešlo více než 40 vzorků. K příjemné atmosféře akce přispěly i lidové písně v podání cymbálovky Cifra. Akci finančně podpořil Zlínský kraj a Obec Velehrad.

Matice se bude snažit obohatit nabídku kulturního dění v obci Velehrad i v následujícím roce.

Zveme Vás na tyto nejbližší akce Matice:

- **14. 2. Valná hromada Matice**
(10:00 Mše svatá v bazilice, zahájení vlastní VH
13:00 ve Slovanském sále na Stojanově gymnáziu - zveme členy i „pozorovatele“)
- **7. 3. ve 14:15 - Křížová cesta členů Matice** v bazilice a následné setkání místních členů na faře
- **12. - 14. 3. Víkend gregoriánského chorálu** na Velehradě (Stojanov)
- **13. 6. slavnost požehnání Poutní cesty růžence**
(15:00 začátek poutní cesty ve St. Měště)
- **26. 6. - (9:00 - 12:00) brigáda před poutí** - oběd zajištěn
- **2. - 4. 7. pěší pouť z Hostýna na Velehrad**

Petr Hudec

Návštěva bulharského cara Ferdinanda na Velehradě v roce 1909

Je tomu letos přesně sto let, kdy na Velehrad neočekávaně zavítal bulharský car Ferdinand I. Přicestoval s doprovodem v osobním automobilu dne 10. června brzy ráno v 8:00 na svátek Božího těla. Vzácný host si přál, aby byla pro něj sloužena tichá mše svatá. Všichni kněží však již své mše odsloužili až na P. Tomečka SJ, který měl v 9:00 sloužit slavnostní mši svatou. Car se tedy rozhodl setrvat na Velehradě. Byl i se svým čtrnáctiletým synem Borisem a doprovodem uveden do refektáře. Zde došlo ke komické situaci. Právě zde snídal moravský vlastenec, kněz a politik Ignác Wurm, který byl na Velehradě několik dní na rekreaci. Jak líčí farní kronika, málem upustil lžici, když jej vyzvali, aby uvítal bulharského krále. „Rozumí se samo sebou, že tak důstojně učinil.“

Snídaně carovi zlepšila náladu, neboť, jak sám uvedl, přenocoval na nádraží v Uherském Hradišti v automobilu, protože se pro něj nenašel důstojný nocleh. „Jen ruský vychovatel ustavičně nějak nedůvěřivě se tvářil a Borisek skoro ani slovo nemluvil.“ Po snídani se car s družinou převlekli do svátečních černých šatů a odebrali se na mši. Byli usazeni na česné místo v chórových lavicích. Po mši se zúčastnili také průvodu Božího Těla. „Ježto však slunko pražilo a on jsa holohlavý se obával snad ochuravění, odešel i s družinou od druhého oltáře.“ Car Ferdinand Bulharský rozhodl, že se na Velehradě zdrží až do oběda. Při debatě u stolu upozornil na nevhodné chování

dvou učitelů, kteří při mši seděli před ním v malé lavici, a tak je musel napomenout: „Jen prý šeptali, smáli, kritizovali, poznámky činili apod.“ Partnerem v dialogu byl carovi zejména zkušený politik Wurm. Car se mu pochlubil, že z Bulharska učinil po hospodářské stránce kvetoucí zahradu. (My dnes víme, že v jeho „kvetoucí zahrádce“ začala o pár let později znít děla a z Balkánu se válečný konflikt rozšířil do celé Evropy).

Ještě před svým odjezdem do Uher car obdaroval sirotky a navštívil památný kostelík Zjevení Páně (Cyrilku), kde si všimnul darů pravoslavných Rusů - ikony sv. Cyrila a Metoděje a stříbrné lampy. „Slíbil, že sám nějakou lampu sv. Cyrillu a Methoději pošle, ale posud tak neučinil, snad z ohledů politických.“

Celá návštěva měla - jak bychom dnes řekli - mediální dopad. V bulharském tisku byla carova návštěva v katolickém kostele vnímána negativně, neboť v Bulharsku dominuje pravoslaví. Jezuitský kronikář P. Tomeček naproti tomu v kronice zaznamenal tento povzdech na carovu adresu: Jen kdyby nebyl syna svého Borisa vydal Rusům, dav ho „překřtít“ po rusku; snad mu to sv. Apoštolové slovanští, jichž, jak sám ukázal, je citelem, vyprosí u Pána Boha odpuštění a milosti, aby čin svůj při vhodné příležitosti napravil.“

Podle Pamětní knihy farnosti velehradské od roku 1908 připravil Petr Hudec

Stojanovo gymnázium - rok šestý

Další školní rok začal na Stojanově gymnáziu tak, jak je již obvyklé - mší svatou v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Velehradě. Tuto mši celebroidal kaplan školy P. Mgr. Michal Šálek. Účastníci se jí jak současní studenti, tak i někteří z absolventů, kteří na rozdíl od jejich spolužáků, v tuto chvíli již bývalých, měli ještě prázdniny. Asi největší očekávání, jako každý rok, měli nově příchozí žáci prvního ročníku. Letos vytvořili jednu početnou třídu. Těchto žáků se také dotkla změna, která zasáhla všechna čtyřletá gymnázia - začátek výuky podle nových školských vzdělávacích plánů. Na jeho vytvoření pracovali pedagogové předcházející školní rok a ve finále se jej rozhodli nazvat „Velehrad - ke kořenům vzdělanosti.“ Při tvorbě tohoto plánu jsme vycházeli z předpokladu, že absolvent by měl mít základní povědomí a poznatky ze všech vyučovaných oborů.

Tito a další příchozí tak pocítí změnu v učebním plánu. Asi nejvýraznější změnou v něm je navýšení počtu hodin v živých cizích jazycích ve třetím a čtvrtém ročníku, omezení výuky latiny na druhý a třetí ročník a ve čtvrtém ročníku poskytnutí většího prostoru (celkem 8 hodin) pro volitelné semináře. Studium v prvním a druhém ročníku sleduje zejména získávání poznatků ve všech učebních předmětech, zatímco ve třetím a čtvrtém ročníku je poskytnut větší prostor pro volitelné semináře. Profilace studenta pro jeho další vzdělávání se odehrává zejména formou volitelnosti těchto seminářů. Na základě seminářů se pak odvíjí i jejich volba předmětů k maturitní zkoušce a dalšího studia. V letošním školním roce běží na Stojanově gymnáziu výuka v celkem 19 seminářích (z nich jsou dva realizovány ve dvou skupinách). Tyto semináře navštěvují žáci třetího a čtvrtého ročníku.

A co dalšího se na Stojanově gymnáziu dělo? Například v říjnu byla uskutečněna již tradiční

navštěva Budapešti zaměřená nejen na historické památky, ale také na současnost. Žáci prvního ročníku absolvovali v září již tradiční seznamovací pobyt a žáci posledního ročníku v rámci vícedenní exkurze navštívili Prahu. Všichni pak shlédli filmové představení Jánošík a účastnili se několika besed - tou poslední byla beseda „Drogy a mýty“, která nenásilně seznámila žáky s riziky, která s sebou nese užívání drog. Škola se prezentovala na burze středních škol pořádané Úřadem práce v Uherském Hradišti a Uherském Brodě. Proběhl také první ze dnů otevřených dveří, kdy si zájemci o studium měli možnost si školu prohlédnout a zeptat se na věci, které je zajímali. Další den otevřených dveří je naplánován na 27. ledna 2010. Chřipka naštěstí nezkosila dramatický počet žáků a tak nebylo nutné sáhnout k uzavření školy. Všichni společně doufáme, že nemocnost kolem deseti procent žáků z celkového počtu se nebude navyšovat. K další změně došlo v ředitelně, kterou po pěti letech a třech měsících opustil na vlastní žádost dosavadní ředitel PhDr. Čeněk Zapletal. Jeho jméno se tak zapíše do seznamu ředitelů znovu obnoveného gymnázia na Velehradě na prvním místě s daty 2004 - 2009. A kdo bude následovat za ním, je otázkou budoucnosti.

V současné adventní době je asi nejvíce vytížený pěvecký sbor, který pod vedením Mgr. Filipa Macka, pořádá adventní koncerty. S kalendářním rokem 2009 se žáci rozloučí již tradičním zpíváním na schodech 22. 12. 2009, po něm se rozejdeme na vánoční svátky, abychom načerpali síly do nového roku 2010. A totéž přejeme my všichni - žáci i učitelé - i všem čtenářům. Pokojně prožití vánočních svátků a požehnaný rok 2010.

Mgr. Eva Pěchová
- zástupkyně ředitele školy

Vánoční čas na základní škole

Rok se s rokem sešel i v naší škole. A opět klepou Vánoce na dveře. Mikuláš rozdál svou nadílku a našťástí si žádný čert nikoho neodnesl. Na stolech se objevují adventní věnce, učebny a chodby voní jehličím a celý prostor školy zaplňují tóny koled vánočních zpěvů a radostný smích všech dětí, pedagogického sboru a zaměstnanců naší školy. Zároveň si všichni uvědomujeme, že čtyři měsíce z nového školního roku 2009/2010 uplynuly stejně rychle jako voda okolo nás.

Oslavili jsme společně 10. výročí otevření školy. Připomněli jsme si úspěchy, ale také rezervy naší společné práce. Dvacet nových prvňáčků se zabydlelo ve škole a šesťáci na 2. stupni se stali jejich chráněnci a patrony.

Šeď všedních dnů se pedagogický sbor snažil rozbít a zpestřit nejrůznějšími besedami, exkurzemi či soutěžemi. Mezi tyto akce patřila taktéž škola v přírodě Horní Bečva-chata Rališka 5.-9.10.2009, které se zúčastnili žáci třetí a čtvrté třídy pod vedením třídních učitelů A. Dudové a J.Mikulincové. Na celé akci se kromě rodičů a žáků finančně podílely obce Velehrad a Salaš, 50 Kč na žáka pak přispěl Kruh přátel školy. Žáci 2. stupně navštívili hradištskou knihovnu Bedřich Buchlovana, kde pobesedovali o dobrodružné literatuře a významných českých básnících v rámci Dne poezie. Ve Slovácké galerii všichni obdivovali expozici věnovanou Zdeňku Burianovi, jemuž se jako ilustrátorovi dostalo mezinárodní uznání a jehož dílo je považováno za nepřekonané ve své kategorii. V listopadu jsme zahájili 5. divadelní sezónu ve Slováckém divadle představením Naši furianti od L. Stroupežnického.

Naši žáci ve velkém míře využívají nabídku Hotelu Synot ve Starém Městě, který zdarma připravil pro žáky základních škol regenerační a zdravotní návštěvy tohoto aquacentra. Prvňáčci si těchto vodních radovánek velmi užívali. Poté se ohřáli v parní i suché sauně, aby si tak odpočinuli od školních povinností. Ve škole však mohou děvčata a chlapci trávit i svůj volný čas velmi aktivně.

Z pestré nabídky zájmových útvarů je již tradičně největší zájem o sportovní aktivity (floorball, stolní tenis, sportovní hry, aerobik) a rukodělné (keramika, tvořivé ruce). I nadále pokračuje úzká spolupráce s „Kruhem přátel školy“, jejímž výsledkem byla příprava tradičního Mikulášského reje žáků 9. třídy a návštěva Planetária v Brně.

Nyní prožíváme dobu adventní. Již po několikáté si děti se staroměstským Klubkem vytvořily krásné a nápadité vánoční ozdoby, které ozdobí stoly nejenom ve škole, ale ve vašich domovech.

Připravuje se taky program na vánoční besídku, která by letos měla navodit tradiční atmosféru českých Vánoc. Žáci budou opět představovat a prodávat své vlastnoruční výrobky na již tradičním 4. dětském jarmarku. Finanční výtěžek bude věnován na podporu vzdělání indické dívky Nishy, kterou jsme adoptovali.

Vánoční jarmark se koná v pondělí 21.12. od 15.00 hodin v budově školy, v 16.00 hodin vypukne „Vánoční zpívání u stroměčku“ v ZŠ. Na obě akce Vás srdečně zvou děti i pracovníci Základní školy Velehrad.

Všichni doufáme, že advent i Vánoce prožijeme v atmosféře klidu, pohody a důvěry. Totéž přejeme z celého srdce i Vám všem a do nového roku 2010 pevně zdraví a zase jen zdraví.

Pracovníci Základní školy Velehrad

Mateřská škola - „Andělská povídka“

Možná to ani nevíte, ale všude kolem nás je plno andělů! opravdu, jenomže ne každý je vidí. To se povede málokomu. Asi se lidé málo dívají kolem sebe, málo si všimají maličkostí, málo naslouchají ostatním ... Ale já náhodou jednoho andílka znám, takový mrňousek je to, větší než motýl a menší než pštros, tak asi ... Tak tenhle andílek se vloni před Vánoci díval na zem ze svého obláčku, jak se procházíte po tržišti, jak si kupujete dobroty a dárečky, a najednou mu bylo líto, že tu veselou náladu neprožívá s ostatními na zemi. Všiml si ho nejstarší anděl a hned poznal co mrňouska trápí. Tak ho poslal na zem mezi lidi, aby si všechno ohmatal a očenichal. Celý natěšený si to metelil dolů

z nebe a potuloval se po tržišti, poslouchal dětská přání, nasával vůni pečených kaštanů, medoviny a čerstvých perníčků. Také nakukoval do naší školky na děti, které připravovaly dárečky pod stromeček a zpívaly koledy a moc se mu to líbilo. Večer se vrátil do nebe a vypravoval ostatním andílkům o dětských přáních. A andělé je dětem splnili.

Až se všichni budete radovat u vánočního stromečku, vzpomeňte na své drahé, i na ty, co už tu radost s námi nikdy neprožijí!

A vy děti vzpomeňte na toho andílka, který sedí na svém obláčku a všechny vás pozoruje s přáním krásných a veselých Vánoc!

Eva Sabo

Základní škola a Mateřská škola Uherské Hradiště, Palackého náměstí

ZŠ speciální při DOZP Velehrad

Salašská 61

V obou třídách naší malé školičky došlo ke změně nám ve složení žáků. Po prvních měsících školní práce, kdy bylo nutné přizpůsobit dění změněným podmínkám, se všichni žáci dobře aklimatizovali a pracují dle svých individuálních vzdělávacích plánů. Máme za sebou projekt „Podzimní kouzlení“. V rámci projektu děti získávaly poznatky o podzimní přírodě, barvičkách, ale také o práci na poli a zahradě. Každá třída připravila na společnou hostinu chutné vitamínové saláty z ovoce a zeleniny. Nedílnou součástí projektu byla výtvarná tvorba využívající technik dostupných našim žákům.

Podnikli jsme také výlet na Kemp u Velehradu zaměřený na enviromentální výchovu. Závěrečný projektový den plný her a soutěží byl příjemným zakončením tříměsíčního úsilí žáků i pedagogů. V současné době dokončujeme výrobky na Vánoční trhy, kterých se naše škola každoročně účastní. Je s tím spousta práce, ale těší nás vědomí, že si na každý výrobek děti „sáhly“ a mohou tak být alespoň trošku užiteční pro druhé.

za pedagogy školy, Markéta Čevelová

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Vincentinum

120. výročí založení - ohlédnutí, poděkování ...

Vážení a milí přátelé ...

prožíváme advent a připravujeme se na oslavu vánoc. Mnozí jsme si povzdechli, jak ten čas rychle letí, zdá se nám, že se zrychluje. Čas je veličina konstantní, ale množství událostí a našich aktivit jej zaplňuje natolik, že máme dojem, že se jednou zmenšuje a krátí nebo jindy příliš rychle ubíhá. Pocit zrychlování času před nás spíše staví otázku, jak svůj čas užíváme, protože z jeho správného užívání budeme vydávat počet ...

Pod střechou velehradského Vincentina, které si letos připomíná 120. výročí svého založení, nachází aktuálně svůj domov padesátka obyvatel. Každá oslava výročí, jubileum má v sobě vždy trochu nostalgie. Vzpomíná se na roky dávno minulé, ale pohledy se upírají i do budoucnosti. Sociální služby se dnes v jakékoli podobě dotýkají životů každého z nás, jsou poskytovány seniorům, osobám se zdravotním postižením, osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením a jiným handicapem. U příležitosti tohoto významného jubilea se dveře Vincentina, nejstarší charitativní organizace v Česku, otevřely veřejnosti, která tak měla příležitost seznámit se s minulostí, přítomností a budoucností sociální služby.

Dům milosrdenství - Vincentinum založil v roce 1889 - Karel Ervín hrabě Nostitz z Reinecků jako dobročinný ústav pro mládež a dospělé s tělesným a zdravotním postižením a byl prvním ústavním zařízením u nás. Z původně 3 chovank, které byly 1. listopadu toho roku do ústavu uvedeny, se postupně počet chovanců mnohonásobil. Ze skromných poměrů a velkého úsilí Spolku sv. Vincence byl vytvořen základ, na kterém se dalo stavět i v budoucnosti.

V historii Vincentina se tak odráží společenské změny posledních 120 let. Ne vždy to byly změny k lepšímu. Důležité však je, že po všech těch změnách se neztratil původní smysl a poslání, které vykvetlo z lidské dobročinnosti: „... **pěstovat praktickou lásku k bližnímu, trvale ošetřovat chudé, churavé osoby, bez ohledu na pohlaví, náboženské vyznání a národnost ...**“

Velehradská historie se však píše až od listopadu 1952, kdy se za zdi bývalého cisterciáckého kláštera přestěhovali první svěřenci z břevnovského Vincentina. Významné poutní místo, kde sv. Cyril a Metoděj položili základy české vzdělanosti, se stalo domovem vesměs vzdělaných lidí, kteří však pro své tělesné indispozice nenašli uplatnění v běžném životě.

V průběhu let se počet svěřenců zvýšil z původních

240 na 382, postupně se přijímali svěřenci nejen s handicapem tělesným, ale i mentálním, vadami psychickými a kombinovanými. S počtem 382 svěřenců patřil tento ústav v roce 1990 k největším v republice.

Společně se svěřenci se přestěhovaly na Velehrad i sestry řádu svatého Karla Boromejského. Tyto sestry vystřídaly v březnu 1958 neméně obětavé sestry Kongregace Božského Vykupitele.

Po zřízení OÚSS Uh. Hradiště v roce 1974 se ústav Vincentinum stal jeho součástí - jako Ústav sociální péče pro dospělé. Interiéry budov, původně určené k jiným účelům, byly postupně upravovány pro potřeby zajištění péče o tělesně a mentálně postižené svěřence. Již v padesátých letech minulého století byla vybudována ústavní kotelna, od roku 1973 probíhala rekonstrukce střech, proběhla rozsáhlá rekonstrukce prádelenského provozu, byla vybudována nová sociální zařízení, jídelny, společenské místnosti.

Ústav se tak stal na několik let velkým stavenišťem, nicméně provoz ústavu byl ve výše uvedeném počtu svěřenců po celou dobu zachován. Po roce 1989 převzal v rámci restitučních nároků budovy kláštera zpět původní majitel - Arcibiskupství olomoucké, po vzájemné dohodě byl provoz ústavu v těchto prostorách zajišťován i nadále - ústav Vincentinum v té době pečoval o 320 klientů.

V roce 2006 skončila či začala další z etap historie velehradského Vincentina. Po rekonstrukci, která byla rozdělena do dvou etap a při níž domov prošel velkými změnami, vzniklo kvalitní moderní bydlení pro klienty se vším, co k péči o ně patří.

Dnes naši obyvatelé žijí v jedno a dvoulůžkových pokojích, které jsou vybaveny moderním nábytkem včetně polohovacích postelí a dalším zdravotně technickým zařízením. Jsou zde prostory pro společná posezení, jídelny, WC a koupelny přizpůsobené potřebám tělesně handicapovaných, prostory pro různé formy rehabilitace (ať už základní léčebné - jako jsou koupele a masáže či pracovní). Venkovní úprava tvoří klidná zázemí pro společný pobyt v zahradě i zákoutí pro individuální odpočinek těch, kdo chtějí trochu soukromí.

K důstojným oslavám přispěl tedy nejen „Den otevřených dveří“, ale spousta kulturních akcí ve kterých se představili např. folklorní soubor Stodolánek z Modré, či s vlastní taneční krací sami obyvatelé domova.

Oslavu významného jubilea si za námi přijeli připomenout i zaměstnanci klienti sesterského domova ve Šternberku, nesoucí také název Vincentinum. Oba

„domovy“ jsou vlastně pokračovatelé tradic Vincentina, které bylo založeno před sto dvaceti lety. Pomyslnou tečkou za oslavami byl Adventní koncert cimbálové muziky Stanislava Gabriela, za který chceme i touto cestou všem účinkujícím poděkovat.

Ráda bych tedy ještě jednou poděkovala všem, kteří nám svou vstřícností, dary, sponzorskými příspěvky, projevy náklonnosti, lásky a přátelství umožňují vytvářet domov pro ty, kteří neměli takové štěstí jako my.

A jak bych v závěru vyjádřila co cítím při ohlédnutí se za historii a při pohledu na budoucnost Vincentina. Myslím, že k tomuto vyjádření může velmi dobře

posloužit hodnocení, které čteme v Jubilejním památníku Vincentina, vydaného k padesátiletému trvání Domu milosrdenství:

„Všemohoucí Bůh, který dosud svým velkým požehnáním provázel náš ústav, buď nejštedřejším Odplatitelem všem jeho dobrodincům a neopouštěj ani v budoucnosti toto velké dílo milosrdenství a lásky k bližnímu. Tomuto požehnání, práci lidí dobré vůle a šlechetného srdce svěřujeme svou budoucnost, své naděje i cíle.“

Jménem nás všech z Vincentina Vám přeji radostné a pokojné prožití vánoc.

Ing. Milena Marečková, vedoucí domova

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Buchlovská

Vánoční přání

Zas nastal čas rozjímání a snění, zas budeme dychtivě hledat hvězdu v překrojeném jablku, schovávat do peněženky šupinu z vánočního kapra. Každá rodina si udržuje „ty svoje zvyky“. Není tomu jinak ani u nás v domově.

Celý domov provoněl vanilkou, skořicí, vůní pečeného cukroví, které již každoročně připravují uživatelé jednotlivých komunit.

Mikulášskou obchůzku si letos v domově iniciovaly a zaštiťovaly pouze uživatelky, a dalo jim to mnoho práce, od přípravy masek, přes přípravu dárků pro každého uživatele až po samotnou obchůzku v domově.

Interiér domova je vánočně vyzdobený a nastal ten kouzelný čas očekávání dárků, dárečků, setkání se svými nejbližšími. Kouzlo Vánoc dojíká i ty, kteří nemají žádný vztah k náboženství.

Co je vlastně jiné? Nikdy není v lidských vztazích tolik touhy po lásce, jako právě v době těchto svátků.

O Vánocích nás dostihnou vzpomínky, které jsme už dávno někam schovali. Je v nás touha setkat se s dobrem, láskou, porozuměním a také být sám dobrý.

Konec roku je také příležitostí ohlédnout se za uplynulým rokem. Co jsme prožili, co dobrého nebo i špatného udělali. Co nás potěšilo, obohatilo, posílilo. Někteří z nás onemocněli, někteří se po náročné léčbě uzdravili. I u nás v domově uživatelé prožili mnoho nového, zajímavého. Pokud bychom zde měli všechny aktivity a události uvést, nebylo by jich jistě málo. Přijměte raději pozvání k návštěvě u nás a sami se přesvědčte, jak se žije v našem domově. Rádi Vás uvidíme!

Za všechny obyvatele i zaměstnance DZP Velehrad-Buchlovská mi dovoluji, abych Vám všem popřála příjemné prožití vánočních svátků, aby nebyl nikdo o Vánocích sám, aby Vám bylo dobře, aby ve Vašich domovech zavládla pohoda.

Do roku 2010 Vám přeji zdraví, všechno ostatní je méně důležité.

Za uživatele i zaměstnance, Bc. Alena Novotná, vedoucí

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Stojanov

Předvánoční a vánoční čas na zařízení DZP Salašská

Jako každý rok tak i letos v tento předvánoční čas zaměstnanci hodnotí uplynulý rok 2009 na zařízení, co všechno nám přinesl, co jsme pro klienty udělali, čím jsme jim zpříjemnili život v domově.

Myslím si, že bylo snahou nás všech, dětem nahradit jejich rodinné zázemí.

Chtěli bychom hlavně poděkovat našim sponzorům za jejich poskytnuté finanční dary - Nadaci Děti-kultura-sport, která věnovala našim klientům větší finanční částku na zakoupení schodolezu pro imobilní klienty. Určitou ne malou částkou nám na zakoupení schodolezu přispěla i firma Martek Medical a.s. Potom

bychom společně poděkovali Klubu motorkářů Kawasaki, kteří nás letos navštívili dvakrát a vždy si naše klienty vzpomněli s nějakou finanční částkou.

Samozřejmě touto cestou děkujeme i dárcům za každou finanční částku.

Chtěla bych poděkovat zaměstnancům za uspořádání Dne otevřených dveří v září letošního roku a za krásné vystoupení skupiny Divoké kočky z Ostravy, což bylo zpestření dne pro všechny klienty, ale i pracovníky.

Drobnějších akcí jako jsou diskotéky v Mutěnicích, Společenské odpoledne v Hodoníně, výlety do okolí je v našem zařízení během roku hodně.

V příštím roce nás čeká hodně práce na společných přípravách transformace našeho zařízení. Proces transformace je teprve v přípravné fázi, ale určitě se dotkne každého z nás, tj. klientů a taktéž pracovníků. V současné době se o transformaci zmiňují jen nástinem, protože je to proces dlouhodobý a náročný.

Hlavně bych touto cestou chtěla popřát všem klientům, zaměstnancům a obyvatelům Velehradu klidné a pokojné vánoční svátky a do nového roku „hlavně hodně zdraví“, protože zdraví je největší jmění.

*S pozdravem a přáním krásných svátků
PaedDr. Irena Hučková - vedoucí Domova*

Zprávy z oddílu stolního tenisu

V minulém roce měl oddíl stolního tenisu na Velehradě tři registrované celky, které hrály na různých úrovních regionálního přeboru. Protože stolní tenis v současné době prožívá svůj rozkvět, a o členství v oddíle respektive o samotnou hru stolního tenisu je stále větší zájem, rozhodli jsme se po konzultaci s ostatními členy TJ Sokol na výborové schůzi, přihlásit do soutěže čtvrtý tým - oddíl Velehrad „D“. Tento tým tvoří vesměs žáci a dorostenci, kteří si chtějí vyzkoušet opravdovou soutěž. A protože došlo od letošní sezony k rozšíření počtu úrovní regionálního přeboru, byl tento celek zařazen do základní 5. třídy. Členové tohoto celku tak strádají prvními body a po sedmi odehraných kolech se pohybují ve středu tabulky.

V minulém roce jsem se ve velehradském zpravodaji zmínil o oddílu Velehrad „A“, který dosáhl v sezoně 2007/2008 historicky nejúspěšnějšího výsledku, když obsadil v regionálním přeboru II. třídy třetí místo. Tento výsledek byl zopakován i v sezoně minulé, 2008/2009, ba co víc, oddíl postoupil do I. třídy regionálního přeboru, tedy nejvyšší třídy, což dějiny oddílu nepamatují. Herní úroveň v této třídě je znatelně vyšší a tak oddíl bojuje o setrvání v této soutěži. Ostatní celky, tzn. Velehrad „B“ se v současné době pohybuje na 5. místě RP 3. třídy a Velehrad „C“ je osmý v RP 4. třídy.

Mgr. Lubomír Švec

Myslivost

*Vážený spoluobčané,
jako již tradičně bych vás chtěl seznámit se životem určitého druhu zvěře, která se nachází v naší lokalitě. Dnes to bude zvěř jelení, která je v současné době v okolních lesích hojně rozšířená a způsobuje lesníkům a zemědělcům značné starosti.*

Víte že?

- v minulosti byli naši původní jeleni téměř vyhynulí, takže současná populace je potomstvem např. jelena karpatského, marala a jelena wapiti, kteří byli použiti k opětovnému zazvěřování
- březost laně trvá téměř 8 měsíců a na začátku června rodí 1-2 kolouchy, kteří jsou hned po narození velmi čilí. Matka je kojí 5 měsíců a mladí jeleni jsou schopni se rozmnožovat ve 4 letech. Dožívají se maximálně 20 let.

- ze smyslů mají nejdokonaleji vyvinut čich a sluch, zrak je slabší, kterými zvěř rozeznává pohyb
- laně a kolouši se nazývají zvěř holá
- tlupu holé zvěře vodí vždy takzvaná čelná laň, což bývá zkušený a zdravý kus středního věku
- tlupu jelenů vodí vždy nejmladší jelen. Přestárlí a nemocní jeleni, někdy i laně žijí samotářsky
- jelení říje začíná průměrně 15. září a končí 10. října. Během ní jelen, který ovládá tlupu laní, téměř nepřijímá potravu a výdejem energie ztrácí na váze
- asi po 14 letech stáří jelena se lodyhy zkracují a ubývá počet výsad. Takový jelen se nazývá zpátečník
- škůdník je jelen s paroží, které je v horní polovině bez výsad. Z tohoto důvodu je nebezpečný pro ostatní jeleny, které často usmrcuje

MS HÁJ MS Háj Velehrad - Modrá Vás srdečně zve na

IX. REPREZENTAČNÍ PLES,

který se uskuteční
v sobotu 16. ledna 2010
ve sklepě Magna Moravia na Velehradě.
Začátek v 19.30 hod.
K tanci a poslechu hraje
Boršická čtyřka.

Zajištěny zvěřinové
speciality a občerstvení.
Bohatá tombola.

Srdečně zvou myslivci

*Toto byl jen malý nástin
tvora, který je symbolem
majestátnosti přírody ve
většině evropských zemí.*

Vlastimil Vaněk
člen MS „Háj Velehrad -
Modrá“

Opus Velehradensis - Znamení naděje

1.9.1989 Dan Adam

Vzáří proběhla v Hotelu Mlýn za poměrně velikého zájmu médií autorská výstava dvou velehradských umělců - sochaře Otmaru Olivy a fotografa Jiřího Rohela. Na tomto lakonickém konstatování by nebylo v podstatě nic divného, od obou autorů jsme zvyklí v posledních letech celkem často na pravidelné prezentace jejich díla. Tento projekt byl však do značné míry netradiční a svým kurátorským přístupem rozdílný oproti tomu, na co jsme u běžných autorských výstav zvyklí. Kurátoři výstavy PhDr. Milada Frolcová a PhDr. Jaroslav Zapletal se pokusili ideou výstavy spojit tenkou linií dobu dvaceti let, kde na jedné straně stojí (ne)dávná doba hroutícího se totalitního socialistického impéria a na straně druhé dnešek se svými novými tématy, ale přesto stále reflektující tehdejší události a svědčící o mnohdy bolestivé cestě hledání moderní demokracie. Pod záštitou Zlínského kraje se výstavy organizačně ujalo Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. Nutno podotknout, že profesionalitu a noblesu přístupu dosvědčuje i výstavní katalog, který se svou formou i obsahem bezesporu blíží spíše výpravné výtvarné monografii. To, že záštitu nad projektem převzala společně s náměstkem hejtmána Zlínského kraje Ing. Jindřichem Ondrušem také místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová a olomoucký světící biskup Msgr. Josef Hrdlička, svědčí o tom, že projekt překročil hranice našeho regionu a dotkl se celorepublikového výtvarného dění. Výstava pak právě v době oslav 20. výročí Sametové revoluce pro mnohé zcela logicky (*pro zatvrzelé nevěřící*) pokračovala dál a 12. listopadu 2009 měla vernisáž v kuloárech Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Symbolicky se tak uzavřel kruh. I historie, ač si to mnozí nepřejí, může být někdy spravedlivá. Ale vraťme se na počátek.

1. září 1989

Před 20 lety, v den, kdy se děti s rudými šátky na krcích vypravily zahájit nový školní rok, rozhodli se Otmar Oliva a Jiří Rohel v objektu dnešního Hotelu Mlýn uspořádat první společnou výstavu soch a fotografií. Není jistě nutné připomínat, že tenkrát se

nejednalo o čtyřhvězdičkový hotel, ale o zchátralou ruinu, která byla z části využívána jako sklad zahrádkářských výpěstků. Tuto akci lze dnes zpětně vidět jako skutečně první výstavu uměleckých artefaktů inspirovaných křesťanskou spiritualitou neformálního společenství Refugium Velehrad, které vzniklo již na počátku osmdesátých let okolo velehradského ateliéru Otmaru Olivy. Význam a důsledky této akce vyjádřil na vernisáži pregnatně jeden z kurátorů projektu Jaroslav Zapletal (*není bez zajímavosti, že to byl také on, kdo se ujal úvodního slova i na vernisáži před dvaceti lety*): Rozsahem nevelká expozice sochařských prací Otmaru Olivy a snímků fotografa Jiřího Rohela měla mimořádný význam hned v několika ohledech. Představovala průlom do cenzurních praktik. Byla svobodně vystavena díla jednoznačně odporující kulturní politice komunistického režimu. Pořadatelé obešli běžný schvalovací postup a povolení vystavovat v prostorách místního Svazu zahrádkářů a ovocnářů získali od nic netušícího MNV. Samozřejmě následovala rychlá reakce příslušných nadřazených funkcionářů a StB. Výstava byla za tři dny uzavřena, avšak jeden činitel zahrádkářského spolku ji na požádání dál zpřístupňoval zájemcům. Zásadního efektu bylo dosaženo již vernisáží, které se zúčastnili mnozí disidenti, duchovní a lidé ostentativně věřící a zejména četné osobnosti zjevně nesouhlasící s kulturní politikou režimu. Snaha výstavu rychle zakázat tak jen podtrhla demonstraci estetických, hodnotových a občanských postojů řady lidí. Vstup dosud alternativní kultury do veřejného prostoru, a to obzvláště na půdě poutního Velehradu, byl zřejmě i jakousi předzvěstí blížícího se konce totalitního režimu na podzim téhož roku.

5. září 2009

Opět v den, kdy se děti vydaly po prázdninách do školy (*rudé šátky vystřídala na ramenou sluchátka od iPodů*), mohli si občané Velehradu prožít své Dé'vu. Na stejném místě opět fotografie a sochy našich umělců. Účastníci vernisáže zaplnili celé prostranství okolo hotelu. Slavnostní atmosféra setkání teď už svobodných lidí. (*Jestlipak se přišli po letech podívat i estébáci, kteří tenkrát celou akci zadupali do země? A když, tak jaké to pro ně mohou být okamžiky? Asi stále stejné...*)

Není divu, že jeden z důležitých akcentů současné výstavy tak tvořila připomínka někdejší zářijové akce i díla obou autorů z té doby, jakož i představení ostatních tehdejších aktivit společenství Refugium Velehrad, zvláště pak jeho samizdatové ediční činnosti. Samozřejmě, že následoval pozoruhodný oblouk až k současným uměleckým dílům obou aktérů. Oblouk společný a nedělitelný, přesto napnutý rozdílnými tětivy. Fotograf a lékař Jiří Rohel si dodnes uchovává intimitu své práce „nenápadného“ znovuobjevování genia loci Velehradu. (*I uzavřený cyklus z dalekých Himálajů, který se stal výrazným vybočením z jeho tvorby, je*

nazírán a zpracováván stejným přístupem letmého dotýkání se známého, blízkého a přeci mystického a vzdáleného místa - lidské krajiny). Otmar Oliva vykročil z Velehradu do světa umění velice razantně a dá se bez nadsázky říci, že je dnes jedním z významných a poprávu doceňovaných evropských sochařů. To není v jejich vzájemném vztahu méně či více. Oba se, jak dokazuje i tato výstava, pokorně stále vracejí domů. Drží se svých společných velehradských kořenů. Jejich dílo se vyvíjí a proměňuje, ale zůstává stále v jednotě se svými počátky. Důvod je prostý: ani jejich životní postoje se nezměnily a jejich společný umělecký i lidský étos je původní a trvalý.

Zde je právě ten bod, kdy se výstava vzdaluje pouhému prezentování uměleckých artefaktů a začíná se dotýkat věcí závažnější a podstatnější povahy. Věcí, které již nejsou pouze světem umění, ale začínají se dotýkat obecných principů života. Konkrétně způsobu života velehradských přátel, konzistentnosti jejich názorů, jasného směřování k cíli, prostého života, který je s uměním v naprosté jednotě.

Zde se dotkneme skutečného smyslu této (retro) výstavy, který se rozprostírá na pozadí vystavených artefaktů - SVĚDECTVÍ ŽIVOTA. Života, který bude vždy bránit svou svobodu. Života, který najde vždy odvahu důstojně žít, ať už je doba jakkoliv svobodě lidského konání nepřející. Života, který staví duchovní rozměr nad všechny hmotné statky. Toho způsobu života, který není ani dnes vůbec samozřejmostí, ale je stále inspirující a ve svém důsledku vždy oslavený. To je gordický uzel tohoto projektu. To je znamením naší naděje.

Velehradský apendix

Nenechme se ukolébat slavnostní atmosférou právě

skončené výstavy. Naši autoři jsou ale také častokrát vysmíváni, hodnota jejich díla je zpochybňována a způsob života je zatracován. Právě od těch nejbližších sousedů. Jak víme z dějin, každé posvěcené místo, jakým je i Velehrad, má ale také mnoho siločar zla. Někdejší velehradský kaplan si všiml, že velehradské siločáry pramení ze závisti, nepřejčnosti a pomlouvání. Známe také okřídlené rčení, že doma není nikdo prorokem, ale to přece neznamená, že není proroků. To, že nedokážu ze strachu překročit práh svobody neznamená, že žádná svoboda není. Paradoxně, zatímco kdysi slavné poutní místo ve svých současných aktivitách dříme a je uloženo k zimnímu spánku, jsou Otmar Oliva a Jiří Rohel těmi, kteří skrze své umění svědčí o kráse a velikosti Velehradu. Na oplátku se hloubka a síla velehradské duchovní tradice v jejich dílech sama ukrývá a propůjčuje jim znamení opravdovosti a srozumitelnosti. Jen tak dokáže umění oslovit, být pramenem poznání. Jen tak dokáže být i umění nositelem naděje.

Tomáš Ježek- Ottobre12

5.9.2009 Milan Zámečník

„Od mostu k mostu“ ROUTE 66

Aktéři:

Jan Duda, 25 let, Velehrad

Miroslav Šlegl, 25 let, Uherské Hradiště

Trochu zeměpisu napřed- route 66- odkud až kam a jak nazpět? Jak dlouho jste to jeli a jaké byly denní dávky?

Route 66 je nejznámějším cestovatelským lákadlem USA. Začíná v Chicagu a končí na pobřeží Tichého oceánu v Santa Monice a samotná „routka“ měří 3940 km. Celou naši cyklo-cestu jsme pojmenovali „Od mostu k mostu“ protože úplný začátek byl na Broolynském mostě na pobřeží Atlantského oceánu v New Yorku a cíl byl na mostě Golden Gate v San Francisku. Celé naše putování měřilo 6509 km a čítalo 12 amerických států. Celkově jsme na kole strávili 51 dní a denně jsme průměrně ujeli 128 km, ale to je samozřejmě jen statistický údaj, ve skutečnosti se to chová jinak. Záleží na terénu, na počasí, na vzdálenosti mezi jednotlivými městy ... pro zajímavost nejkratší denní dávka byla 60km a nejdelší 230km ...

Na takovou dálku si všechno nutné táhneš sebou, ale na kolo se toho tolik nevejde- jak jste přebírali věci do báglu?

Na kole toho moc táhnou nemůžeš, už kvůli tomu, že i přesun letadlem s kolem a vybavením je váhově omezen, je třeba s sebou vzít jen základní potřeby pro přežití, jako jsou spacák, stan, lékárničku, samozřejmostí je funkční oblečení na kolo do všech povětrnostních podmínek počítaje dobře sajícím šátkem na pot a konče zimní bundou a rukavicemi. Vezmi si jen to, že ráno vstáváš do 1stupňového mrazu, a odpoledne se teplota vyšplhá na 34stupňů. Důležité jsou náhradní díly a vybavení pro opravu jakékoliv závady na kole, protože města kde jsou cykloobchody jsou od sebe vzdáleny často stovky kilometrů. Jen tak okrajově, spotřebovali jsme každý dva páry pneumatik, a každý z nás měl asi 30 defektů.

Jak a kde jste spali? Pod širákem, stanem nebo v motelu? S jakými lidmi jste se potkávali v průběhu cesty?

Celou cestu jsme pojali dobrodružně, o tom svědčí už ten zmíněný stan. Většinu nocí jsme trávili pod stanem někde u motelů, občas se podařilo sehnat kemp, ale zase tolik jich na trase nebylo, často jsme řešili nocleh u benzinek, protože je zase hloupost postavit stan někde v divočině, a navíc americké benzinky jsou vybaveny sprchou, občerstvením, a lidmi, kteří byli nadšeni naší cestou a vlastně ti nám povolili stan postavit. V národních parcích a na plážích při pobřeží jsou zase k dispozici vytyčená místa pro camping se sociálkami a vodou, takže se vším komfortem pro nás. V nepříznivém počasí jsme volili motel, a celkem jsme 10krát nocovali buď u známých nebo náhodných lidí, kteří nás ze zájmu oslovili a nabídli nám hned nocleh i s možností oprání našich věcí. To se u nás tak hned nestane.

Co krajina, nebezpečná zvířátka, nezvyklé (místa pouštní) klima pro šlapání na kole?

Celkem jsme projeli 4 časová pásma a krajina se měnila každým státem. Většinou převládaly táhlé roviny, které byly

navíc hodně zvlněné, a aby toho nebylo málo, tak foukal 40 dní vítr do obličeje. A když už musíš z kopce šlapat, protože jinak zjistíš, že vlastně stojíš, tak už je to hodně nepříjemné. Na druhou stranu nám jen 4 dny přšelo. Hodně jsme také stoupali do horských průsmyků nebo náhorních plošin s výškami nad 2500m.n.m. Dělal nám problém správně dýchat, protože hustota vzduchu se samozřejmě měnila a to má nepříznivý vliv na tělo. Část cesty také vedla přes Mohavskou poušť, kterou jsme přejezdili dva dny, délkou zhruba jako od nás do Karlových Varů. Nástrahou pouště je jednak šílené horko přes den a jednak teploty pod nulou přes noc, místo mravenců tam lozí tarantule a štíří a na místo přejetých brouků potkáš rozjetého chřestýše. „Naštětí“ jen přejetého. Co se týče monumentů, tak jsme míjeli červené skály, známé jako Red Rock a navštívili proslulý Grand Canyon.

Teď s odstupem pár týdnů: jaké pocity či myšlenky převládají? Už víš co přístě?

Abych pravdu řekl, když si projíždím fotky a vůbec zamýšlím se nad zážitkem z celé cesty, tak mě trochu pohlcuje nostalgie z toho, co jsem tam zažil, jaké lidi jsem poznal a vůbec na tu atmosféru za „velkou louží“. A nemyslím to tak: Byl jsem na kole v Americe, WAU! Ta zaniklá sláva kdysi slavné „Route 66“, která dnes už slouží opravdu jen pro turisty, protože veškerá dopravní infrastruktura je vedena jinudy. Pro představu: Vesnice velikosti Velehradu, kterou vede silnice podobná hradištské Malinovského ulici, dvě benzinky naproti sobě, na začátku a na konci dva motely pro 60 lidí, každý druhý dům opravná a servis automobilů nebo obchod, před domy zaparkovaná auta, která jsou značně zkorodovaná, otevřené dveře do domů atd ... a tahle vesnice je úplně prázdná! Jakoby v jednu chvíli všichni lidé zmizeli. Protože za dob route 66 mělo smysl tam žít. Dnes je to jen město duchů. Takových prázdných měst je tam spousta. A kolikrát nám úplně cizí lidé pomohli v nesnázích, že si říkám, tohle se nám přece nemohlo stát, to je jako z filmu. Ale ono ne, to je Amerika. Tohle žádná cestovka nenabídne, je to touha poznat něco nového za cenu vlastní dřiny a vůle. A co přístě? Teď se chystáme s mým kolegou-cyklistou na tvou výzvu uspořádat v lednu 2010 na velehradském Obecním úřadě přednášku s promítáním fotografií pro ty, které to může zajímat hlouběji. No a další cesta? Aljaška a západní pobřeží USA až do Mexika, ale to je ve hvězdách.

S Janem Dudou si povídal Jiří Rohel

Ulice Buchlovská

Jmenovaní pracovali také na výzdobách sokolských zábav „Šibřinek“. Tyto zábavy se organizovaly vždy v nějakém duchu, jako - Z pohádky do pohádky, Matějská pouť atd. Následovaly velké a dlouhotrvající přípravy. Žádná zábava se neobešla bez předtančení a patřičné scény, kterou si nenechali ujít diváci z celého okolí.

Úspěch těchto ochotníků se dostal i do Uherského Hradiště, kde hostovali v bývalé Sokolovně - dnešní Slovácké divadlo. U každého vystoupení, dle režiséra, museli být přítomni i scénárista a technik. Pan Hartl na toto dbal. Vyplatilo se to i při tomto hostování. Hned v prvním jednání rytíř v brnění měl celou dobu službu u sultánova trůnu. Stalo se, že důležitý statista se nedostavil a režisér sám musel zachránit situaci... „Kapošu, to brnění cos udělal, je mě nějak těsné.“ Když byl oblečený a připraven na scénu, v zrcadle uviděl, že jsou mu vidět červené trenýrky. Kapoš to okamžitě zachránil, vzal stříbrnou barvu a štětcem milému rejžovi natřel viditelnou část trenek. Nikdo si neuvědomil následky tohoto opravného činu. V rukách velká halapartna a po chvíli začala působit barva na tom nejchoulostivějším místě. Toto soužení s potem na čele musel rejža vydržet až do konce jednání. Ještě dlouho se mluvilo o tomto hostování...

Oba kamarádi byli myslivci a také u dobrovolných hasičů. Kapitán měl u hasičů funkci svolávače. Při každé akci musel sednout na kolo a s trubkou ... hóóóíí.. objížděl všechny ulice. Kolomazník měl na starosti zase stříkačku.

Za okupace chodili společně do prostoru Rákoše. Vše bylo přísně tajné a až později jsme se dozvěděli, že tam chodívali tajně kopat bunkr - v domě s doškovou střechou bydlel s rodinou pan Piták (*tatínek paní Malé*) a ten byl nasazen na práce v Německu. Podařilo se mu odtud utéct. Byl neustále hledaný a tak se kamarádi dohodli, že mu pomohou v zahradách vykopat v zemi bunkr. Tady se pak schovával až do osvobození.

V domě u pana Trňáka bydlel řídicí učitel Novák se svým synem Bedřou. Byl tak trochu dobrodruh. Stýkal se s Němci, a proto nebyl v ulici moc vítaný. V době po osvobození měl u sebe v bytě dva Němce, kterým dal civilní oblečení a chtěl jim pomoci se dopravit na vlakové nádraží. V té době se zde zdržovala skupina partyzánů „Olga“. Ti obstoupili dům a zneškodnili oba Němce. Bedřu pak zavedli k Rumunskému soudu v nádvoří. Po odsouzení a rozloučení v kostele byl na náměstí popraven oběšením.

Brašnář pan Balajka měl dvě děti, Adélku a Frantíka. Kamarádili jsme s ním. On byl totiž velmi chytrý radioamatér. Měl krystalku - rádio na sluchátka. To bylo něco! Moc to nehrálo, ale v té době to byl zázrak. Až jednou pod přísahou, že to nikomu neřekneme, nám ukázal rádio jednodlampovku. Měl to postavené na válu na nudle. Dvacet baterek a hromada

drátu. Chytil na to Londýn. Ani jsme si nebyli vědomi tak velkého zločinu, kdyby se to proláklo.

Na naší ulici jsme měli také velké stromy. U Jurčíkového to byl 30m vysoký smrk. U potoka při domě Brečnajdrových byly dvě velké hrušky. Zvláštní na jedné bylo, že byla velmi „skorá“. Nebylo ještě žádné ovoce a tato velmi hlídaná hruška byla pro nás největší lákadlo. Stačilo do ní hodit kamenem a rychle se schovat.

V době návštěvy Papeže byla na konci ulice u Kaňovského dokonce vrtulníková základna. V bývalém mlýně, nyní Hotel Mlýn, měli zahrádkáři své prostory. Tady v restaurovaných místnostech se konaly výstavy květin a výrobků zahrádkářů, schůze a oslavy. Byl zde také na pozvání autor knihy „Slovácko sa súdí“ pan Galuška.

Vedle v domě, kde bydlel pan Vrzala, dnes na místě slévárny ak. sochaře Olivy, bydlel stavitel Juřík. Později si postavil poschodový dům na Salasšské a přestěhoval se. Byl židovského původu a měl také problémy s Němci.

V ateliéru pana Olivy bydlel delší dobu bývalý ministr zahraničních věcí Dientsbier. Také zde byl na návštěvě bývalý prezident Václav Havel.

Z toho všeho plyne, že v naší ulici se toho odehrálo hodně.

Jaroslav Kapitán

pokračování přístě

Narození

14. 5. 2009	David Müller, čp. 241		
12. 6. 2009	Jana Mergentalová, čp.126	14. 7. 2009	Eliška Dobiášová, čp. 146
26. 6. 2009	Tobiáš Bardoň, čp. 165	20. 8. 2009	Lukáš Tomčala, čp. 205
13. 7. 2009	Laura Vaculová, čp. 94	25. 9. 2009	Marie Lužová, čp. 314

Uzavřeli manželství

7. 8. 2009	Milan Grebeníček (Velehrad) a Martina Podškubková (Velehrad)
29. 8. 2009	Kamil Březina (Velehrad) a Jana Brabcová (Velehrad)
26. 9. 2009	Milan Vecl (Velehrad) a Veronika Harnová (Velehrad)
3. 10. 2009	Vladimír Horníček a Nikol Grebeníčková (Velehrad)
14. 11. 2009	Marek Vlček (Velehrad) a Alena Hloušková

Úmrtí

30. 6. 2009	Štěpánka Miklová, 83 let, ŘS	22. 8. 2009	Josef Čechal, 78 let
14. 7. 2009	Antonín Němeček, 95 let	8. 9. 2009	Zuzana Axmanová, 41 let
16. 7. 2009	Václav Malý, 95 let	7. 10. 2009	P. Vojtěch Ondřej, 85 let
21. 7. 2009	Jakub Adámek, 25 let, DZP	10. 11. 2009	Vladimír Burda, 56 let, DZP
12. 8. 2009	Ladislav Kolomazník, 49 let	15. 11. 2009	Miroslav Husička, 72 let, DZP

- v roce 2009 se v naší obci narodilo 11 dětí (3 chlapci a 8 děvčat) • zemřelo 16 občanů, z toho 8 klientů DZP a 3 řádové sestry
- z obce se odstěhovalo 16 občanů, a přistěhovalo 42 (včetně Domovů pro osoby se zdravotním postižením) • v našem matričním obvodu bylo uzavřeno celkem 102 sňatků - z toho 77 obřadů v Kostelíku sv. Jana Křtitele na Modré, 14 v Bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, 5 obřadů na mole u Konventního rybníka, 5 obřadů na obecním úřadě a 1 obřad na Hotelu Mlýn

Informace a služby

- **poplatek za svoz odpadu v roce 2010 činí 500,- Kč** na občana a rok, splatnost pololetní k 31. 3 a 30. 9. 2010
- **termín sběru nebezpečného a velkoobjemového odpadu i starého železa** v 1. pololetí 2010 bude včas oznámeno v místním rozhlasem a ve vývěsní skříňce

Kadeřnictví Alena Hanáčková

STŘÍHÁNÍ: dámské, pánské, dětské
BARVENÍ - SVATEBNÍ & SPOLEČENSKÉ ÚČESY
VLASOVÁ KOSMETIKA - DÁRKOVÉ POUKAZY

OTEVŘENO Út-Pá:
DLE OBJEDNÁVKY
TEL: 737 108 578
SLUŽBY I DO DOMU

Velehrad Salašská 91, 68706

ŽUBIVANŮ pro rok 2010

60 let

Švec Josef
Mašlíková Eva
Kocourková Libuše
Štěpánek Miroslav
Omelková Božena
Smažáková Anna, ŘS
Lukášová Hedvika
Rohelová Miroslava
Kobza Emil
Junášková Miluška
Dvouletý Josef
Toček František
Řezáčová Františka, ŘS
Zapletal Vladimír
Špačková Františka
Huňková Božena
Vanda Josef

65 let

Mašlík František
Ovčáčíková Ludmila
Špaček Jan
Šebestová Anna
Gajarská Olga
Vaňková Jana
Penkrťová Marta
Glosz Jan

70 let

Novotný Josef
Mazáčová Marie
Chamradová Eva
Valenta Petr
P. Brázdil František
Jurčík Oto
Straková Anna
Kunzová Miluše
Piňos Lubomír
Bulla Miloslav
Zajícová Marie
Starec Jan

75 let

Kaňovský Otakar
Švecová Vlasta
Buchtíková Josefa
Moudrá Ludmila
Vojáček Jan
Hanáčková Marie
Bělovská Marie

80 let

Žaloudková Josefa, ŘS
Zapletalová Marie
Hornáková Marie
Jančová Františka, ŘS
Malá Josefa
Kopecká Alžběta, ŘS
Mikulková Marie, ŘS

85 let

Dudová Marie
Křivánek Jan
Zavadil Antonín
Tomešková Marie

86 let

Turzová Božena, ŘS
Kourková Markéta, ŘS
Doležal Vladimír

87 let

Košelková Jiřina, ŘS
Vlkojanová Anna
P. Weichsel Karel

88 let

Vlčková Vlasta
Žallmannová Zdeňka
Výstupová Teresie
Růžičková Marie

89 let

Pitronová Jiřina, ŘS
Hlaváčová Marie, ŘS
Jurčík František
Kotková Anna, ŘS

90 let

Turzová Marie, ŘS

91 let

Trachtulcová Antonie, ŘS
Grebeníčková Marie
Hubáčková Marie, ŘS

92 let

Dadová Elena, ŘS

93 let

P. Cukr Josef
Maděra Vladimír

97 let

Linhartová Marie

Zlatou svatbu v roce 2010 oslaví:

Evžen a Miluše Kunzovi, Velehrad 115

Otakar a Anna Strakovi, Velehrad 134

Tříkrálová sbírka

Začátkem ledna již po 11 v uherskohradištském regionu navštíví naše domácnosti tři králové, kteří jsou symbolem dobra pro naše domovy. Určitě každého potěší návštěva tří koledníků, kteří svou účastí při Tříkrálové sbírce nám pomáhají pomáhat.

Abychom si uvědomili jak to s rozdělením vybrané částky probíhá, jen v krátkosti: Po sečtení částek z jednotlivých pokladniček na obecních úřadech se ihned odešle částka na ústředí Charity České republiky.

Po ukončení sbírky se finanční prostředky rozdělí a to tak, že 5 % zůstane na režie TS na ústředí, 65 % je určeno pro projekty charity, kde sbírka proběhla a zbytek na humanitární pomoc a velké projekty Charity České republiky.

V naší arcidiecézi se Charity dohodly na tom, že ještě z 65 % bude 7 % vyčleněno na pomoc charitám v krizi a také na pomoc lidem, které zasáhlo neštěstí, např. požár, povodeň apod.

V roce 2009 se na Uherskohradištsku zapojilo do Tříkrálové sbírky 46 obcí a 343 skupinek vykoledovalo 1.781.750,00 Kč.

Darované prostředky byly rozděleny následovně:

Humanitární pomoc - Zambie	50.715,00 Kč
Přímá pomoc v nouzi občanům Uherskohradištska	130.000,00 Kč
Podpora činnosti Střediska humanitární pomoci	51.500,00 Kč
Podpora činnosti Chráněné dílny	605.560,00 Kč
Podpora činnosti Dobrovolnického centra	147.400,00 Kč
Podpora činnosti Občanské poradny	48.240,00 Kč
Zahraniční humanitární pomoc	178.175,00 Kč
Krizová a nouzová pomoc	124.723,00 Kč
Sociální projekty Arcidiecézní charity Olomouc	267.263,00 Kč
Režijní náklady sbírky	89.087,00 Kč
Koordinace a realizace humanitární činnosti v ČR a zahraničí	89.087,00 Kč

Děkujeme všem dárcům, koledníkům a dobrovolníkům kteří sbírku zajišťují, duchovním správcům, starostkám a starostům obcí a měst, kteří pokladničky zapečetují a jinak úředně sbírku zajišťují dle zákona o veřejných sbírkách.

*V roce 2010 přejeme všem lidem dobré vůle radost, pokoj a Boží požehnání.
Ing. Jiří Jakeš, ředitel Oblastní charity Uherské Hradiště*

Veselé vánoce

Můj táta má odjakživa velkou úctu k vánočním svátkům, které vždy netrpělivě vyhlíží už od Velikonoc. Začátkem velkých prázdnin mi pak říkává: „Jen se podívej Adriano, jak ten čas letí - za chvíli začátek školního roku, pak Brodské hody, Dušičky, Mikuláš - a hned potom Vánoce“.

Když jsem letos 23. prosince začala přemýšlet, co mu daruji, a jako obvykle skončila u flašky Tuzemáku, zaslechla jsem příběh o jedné pečlivé hospodyně, která Vánoce milovala stejně jako můj táta.

Vánoční oběd začala vařit den předem, aby to všechno stihla. Cibuli krájela na kolečka, mrkev na

čtverečky, okurky na hvězdičky a brambory do tvaru malých komolých jehlánků ...

Pak jí napadlo, že by se z brambor dal vykrájet i vkusný betlém, a tak začala. Každou chvíli se z kuchyně místo purpury linuly výkřiky: “ Tento „tříkrál“ se mi ale obzvlášť povedl ... “ Mezitím její manžel umíral u vánočního stolu hladý ... Než stačila dokončit pastýře, stádo oveček, palmový sad a karavanu velbloudů, odstěhoval se od ní, rozvedl se a našel si jinou ženu, měl s ní tři krásné děti a žil šťastně až do smrti.

A co tato odpovědná hospodyně?

Pokud nezemřela, vykrajuje dodnes ...

Adriana Müllerová

Hrozinkové pŕlměsíčky

5 dkg hladké mouky, 14 dkg cukru, 2 žloutky, 14 dkg mandlí, 7 dkg hrozinek, citrónová kůra, hřebíček, skořice

Zpracovat a vyválet těsto asi 2,5mm silné, vykrajovat pŕlměsíčky. Hned za tepla polévat citrónovou polevou
Poleva: 12 dkg mletého cukru, citrónová šťáva (dobrá je i hotová kupovaná)

Body 2009 & Beseda s duchodci

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ 26. 9. 2009

Tobiáš Bardoň, nar. 26. 6. 2009, Velehrad 165 | Laura Vaculová, nar. 13. 7. 2009, Velehrad 94 | Eliška Dobiášová, nar. 14. 7. 2009, Velehrad 146 | Jana Mergentalová, nar. 12. 6. 2009, Velehrad 126 | Matyáš Ištok, nar. 24. 5. 2009, Velehrad 175

Marie Hubáčková (vlevo), 75 let

Marie Bartoníková, 75 let

Zlatá svatba, manželé Vojáčkovi

Anna Kapitánová (vlevo), 70 let

Marie Grebeníčková, 90 let

Marie Němečková, 90 let

KULTURNÍ KALENDÁŘ NA ROK 2010

13. 1. Přednáška na OÚ - "Na konci světa" - Antarktida. ing. Alois Suchánek (17.30 hod.)
27. 1. Beseda na OÚ - "Od mostu k mostu" - ROUTE 66 na kole napříč USA - Jan Duda a Miroslav Šlegl (17.30 hod.)
16. 1. Myslivecký ples
4. 4. Velikonoční zábava
22. 5. Přechod a cyklopřejezd Chřibů
29. 5. Den dětí
2. 7. - 5. 7. Dny lidí dobré vůle
4. 7. Koncert lidí dobré vůle
5. 7. Národní pouť
4. 9. Slovácké hody s právem
13. 10. Beseda s důchodci
1.- 2. 12. Vánoční jarmark
23. 12. Zpívání u vánočního stromu
26. 12. Štěpánský koncert v bazilice

Štěpánský koncert **VELEHRAD**

HRADIŠŤAN s primášem Jiřím Pavlicou
a zpěvačkou Alicí Holubovou

Hosté: Pěvecký sbor CANTILÉNA, Petr Prokop Siostrzonek

sobota 26. 12. 2009 v 16.30 hodin - bazilika

Vyšlo 18. prosince 2009, náklad 450 výtisků.

Adresa redakce: Obecní úřad Velehrad • IČO 291 536 • Evidenční číslo MK ČR E 101 58 • Redakční rada: ing. Stanislav Gregůrek, Eva Hanáčková,
Anna Straková • Foto: archiv OÚ, J. Rohel, Studio 5 • K vydání připravilo: Studio 5 • Tisk: HUDEC Print
Velehradský zpravodaj najdete i na stránkách www.velehrad.cz • Uzávěrka příštího čísla 18. 6. 2010

Neprodejné